

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

03-05-2024

Preses apskatā lasiet: Latvijas Neredzīgo bibliotēkas bibliotekāres Gundegas Tabakas raksts par Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizētajiem Lielajiem lasīšanas svētkiem; Latvijas Bibliotekāru biedrības rosinātās bibliotēku nedēļas norises Latvijas bibliotēkās; Latvijas Bibliotekāru biedrības organizētā gadskārtējā kongresa norisi un gada bibliotekāra titula piešķiršanu Ogres Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu nodaļas vadītājai Janīnai Metlānei; Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadošā pētnieka, vēsturnieka Mārtiņa Mintaura saruna ar kultūras žurnālisti Liegu Piešiņu Ulbrokas bibliotēkā; u.c. Latvijas publisko bibliotēku aktualitātes.

Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem.

LIELIE LASIŠANAS SVĒTKI

Gundega Tabaka

LNERB vecākā bibliotekāre

2024. gada 23. martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notika lasīšanas veicināšanas programmas «Bēnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023» svinīgs noslēguma pasākums. Tie ir ikgadējie **Lielie lasīšanas svētki**, ko apmeklēja grāmatu vērtētāji no visas Latvijas, tika sumināti lasītāko grāmatu autori, tulkotāji un izdevēji. Svētkus vadīja TV personība Māris Grigalis, muzicēja tautas mūzikas apvienība «Raxtu Raxti».

2023. gada «Bēnu, jauniešu un vecāku žūrijas» kolekciju veidoja 24 grāmatas. Tie bija 8 oriģinālliteratūras darbi, viens folkloras krājums, kā arī 15 tulkojumi no poļu, katalāņu, lietuviešu, franču, igauņu, zviedru, vācu un slovāku valodām, ko izdevušas «Apgāds Zvaigzne ABC», «Liels un mazs», «Jāņa Rozes apgāds», «Dienas Grāmata», «Pētergailis» un «Latvijas Mediji».

vadītājs bija atraktīvais Māris Grigalis, kurš atcerējās mūs. Esmu priecīga, ka 11+ kategorijā galveno balvu saņēma Dzintara Tilaka grāmata «Zlatas ceļš». Tā šogad bija arī mana mīļākā grāmata no bērnu žūrijas.

Pasākumā uzstājās grupa «Raxtu Raxti». Priecājos dzirdēt arī manu mīļāko dziesmu «Es izjāju prūšu zemi».

Bijām priecīgi pēc koncerta satikt grupas dalībnieku Edgaru Kārklī, kurš aprādīja un vairāk pastāstīja mums par dūdām. Diena izdevās ļoti.»

Marta Čehoviča, 13 gadi

«Lielajos lasīšanas svētkos 2024» man patika, ka grāmata «Skeleta Juhana gaitas» ieguva nomināciju. Un vēl man patika, ka Māris Grigalis uzdeva jautājumus. Es gribētu apmeklēt lasīšanas svētkus».

Kristers Pučka, 11 gadi

«Es tās nominācijas atbalstu īpaši tām grāmatām, kuras līdz galam vai vispār nezinu, bet šogad es izvirzītu vēl vienu grāmatu nomināciju, ja tas man būtu iespējams, pat divas. Man vislabāk patika sākot no nominācijas 1. Šajās nominācijās sākās tāda kā minēšanas spēle, jo visi mēģināja uzminēt grāmatas nosaukumu un tas pa-

Lai lasīšana būtu aizraujoša ikvienam no pusaudžu vecuma līdz dalībai vecāku žūrijā, grāmatu tematika bija daudzveidīga — gan veltīta mūsdienu aktuāliem jautājumiem, gan jāva ielūkoties pagātnē, gan piedāvāja pasakainu fantāzijas lidojumu. Varēja lasīt dzeju, aplūkot un izpētīt komiksus, skatīt skaitāmpantus, izvēlēties un vienā naktī izlasīt romānus, lēnām buildēt stāstu krājumus un priecāties par lielisko ilustratoru devumu.

Latvijas Neredzīgo bibliotēka sadarbībā ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolas — atbilstības centra audzēkņiem un skolotājiem, protams, arī aktīvi piedalījās šajā žūrijā, tādējādi iegūstot tiesības piedalīties pasākumā «Lielie lasīšanas svētki».

Lūk, bērnu iespaidi:

«Jau otru gadu pēc kārtas man bija iespēja piedalīties Lielajos lasīšanas svētkos Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Biju patīkami pārsteigta, ka arī šogad pasākuma

darīja visu interesantāku, jo nekad nevar zināt, kuram izdosies uzminēt īsto nosaukumu. Man visvairāk pietrūka, piemēram, 5. vai 9. Un nominācija, kurā bija iebalsota grāmata «Zlatas ceļš». Tās nominācijas varētu būt «Priecīgākā grāmata» un «Aizkustinošākā grāmata».

Alberts Frīdenbergs, 13 gadi

«Mans bērnu žūrijas lielais pasākums.

Man ļoti patika pasākums! Tā ir unikāla iespēja atkal satikt lasītājus no visas Latvijas. Pasākuma vadītājs bija ļoti foršs un enerģijas pilns, tāpat kā pagājušajā gadā. Pasākuma beigās uzstājās grupa «Raxtu Raxti». Viņi uzstājās superīgi un kolosāli! Man kopumā ļoti patika pasākums».

Nameda Bronka, 17 gadi

«Man patīk lasīt grāmatas! 23. martā biju Nacionālajā bibliotēkā uz lasītāju Žūrijas noslēguma pasākumu. Bija ļoti daudz cilvēku. Man patika, ka spēlēja uz dūdām!»

Dāvis Znotiņš, 9 gadi

Organizatoru novēlējumā izskanēja — lasīt, lasīt, lasīt! Rakstīt pašiem un pašiem arī zīmēt komiksus un ilustrācijas.

Tiekamies nākamajos Lielās lasīšanas svētkos!

Bibliotēku nedēļa iesākta jau laikus

Jau 27. gadu norisinājās Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) rosinātā bibliotēku nedēļa (šogad – 22.–26. aprīlis). Jāatzīst, ka aktīva rosība bija manāma jau iepriekš. 23. aprīlī atzīmēta arī Pasaules grāmatu un autortiesību aizsardzības diena, kad cilvēki cits citam dāvina rozes un grāmatas, un tajā zīmīgi aizvadīta LBB balvu *Gada bibliotēka 2023* pasniegšana. Šoreiz par vadmotīvu lasītmiļotāju nedēļai izraudzīts sauklis *Bibliotēkas un lasīšana*. Dažādas aktivitātes rīkotas arī Limbažu novadā.

Ainažu bibliotēkā pagājušonedēļā viesojās 3. un 9. klašu skolēni. Devītklasnieki tika iepazīstināti ar lasīšanas iespējām e-vidē, tostarp datubāzi *Letonika.lv* un *3td E-grāmatu bibliotēku*, arī to, kā pieteikties bibliotēkai un lasīt grāmatas sev ērtā vietā un laikā. Savukārt trešklasnieki iepazīna šī mēneša jubilāra – rakstnieka Vika (viņam apņē 85 gadi) – daiļradi, apskatot viņam veltīto izstādi, kā arī klausoties grāmatas *Sarežģītais zvirbulēns* lasījumā un pēcāk atbildot uz jautājumiem par dzirdēto.

Skultes bibliotēkā norisinājās *Digitālā nedēļa*. Vadītāja Rita Lavendele vēsta, ka, iepriekš pierakstoties, varēja saņemt individuālās konsultācijas interneta pakalpojumu veikšanā. Aktuāla bijusi palīdzība Valsts ieņēmumu dienesta gada ienākumu deklarācijas iesniegšanā. Gan Skultes bibliotēkā, gan tās nodaļā multifunkcionālajā centrā ikvienam bija iespējams piedalīties izstādes *Iesaku lasīt* veidošanā, atzīmējot savu pēdējā laikā lasīto mīlgrāmatu ar īpašu uzlīmi, tādējādi pašiem lasītājiem papildinot eksponātu daudzumu no lasīšanas krājumiem.

Staiceles pilsētas bibliotēkā aizvadīti vairāki pasākumi. 19. aprīlī norisinājušās *Sarunas par dzīvi*, tiekoties ar rakstnieku Lato Lapsu. *Zaļajā pēcpusdienā* kopā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Dabas centra speciālisti Intu Somu varēja izzināt dabu un tās resursus. Savukārt 25. aprīlī interesentiem bija iespēja piedalīties uzziņu dienā par jauniešu brīvprātīgo darbu, tiekoties ar grāmatu meiteni Ievu Reidi. Bibliotēku nedēļa Staicelē noslēgta, tiekoties bijušajiem bibliotēkas darbiniekiem. Viņi veldzējās atmiņās pasākumā *Nekas jau nebeidzas*.

Viļķenes bibliotēkare Mārīte Purmale piedalījās LBB kongresā. Tajā viņa bija aicināta uz sarunu *Nominācijas saņemtas. Kas tālāk?*, lai pavēstītu par sajūtām un norisēm pēc titula *Gada bibliotēkars 2021* saņemšanas. 24. aprīlī turienes bibliotēkā viesojās pirmklasnieki, kuri pārļapoja grāmatas un iepazīnās ar e-grāmatām. Secinājums – turēt rokās reālu grāmatu ir patīkamāk, tostarp ilustrācijas ir saprotamākas. M. Purmale Limbažu Galvenajā bibliotēkā vēstures draugu klubīnam stāstījusi par Krūmiņu dzimtu Vitrupē, par ko bijusi arī virtuālā izstāde LGB mājaslapā.

Arī citas novada bibliotēkas priecēja apmeklētājus ar dažādam aktivitātēm, piemēram, Puikulē varēja skatīt Piebalgas porcelāna izstādi, bet Umurgā – Jāņa Fricleja mašīniņu kolekciju. Aktuālas ir izstādes par mēneša jubilāriem, vietēja, kā arī pasaules mēroga rakstniekiem, tāpat citas, ko vēl var pagūt apskatīt teju ikvienā bibliotēkā.

Fanija ROMEIKO

Avots: Auseklis

Datums: 30-04-2024

Latvijas «Gada bibliotekāre» – Janīna Metlāne

OGRES CENTRĀLĀ
BIBLIOTĒKA

Latvijas Bibliotekāru biedrības rīkotajā gadskārtējā kongresā 23. aprīlī pasniegtas balvas «Gada bibliotekāre» titula ieguvējiem. Par sasniegumiem 2023. gadā godpilno balvu saņēmusi arī Ogres Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu nodaļas vadītāja Janīna Metlāne.

Janīna Metlāne bibliotēku nozarē strādā jau 45 darba gadus, un viņas darbu un attieksmi pret pienākumiem var raksturot ar vārdiem – atbildība, precizitāte, neatlaidība. Viņa mērķtiecīgi strādājusi ne tikai ar bibliotēkas lasītājiem pieejamo krājumu, bet arī veiksmīgi īstenojusi sadarbību ar novada pašvaldību publikajām un skolu bibliotēkām. Par 2023. gada ievērojamāko Janīnas Metlānes veikumu uzskatāma Ogres Centrālās bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta izveidošana Strasbūrā, kur pēc Latvijas pārstāvniecības Eiropas Padomē sekretāres un Strasbūras Latviešu biedrības aktivistes Kristīnes Lauriņas iniciatīvas tapusi Stras-

UZZIŅA

Latvijas Bibliotekāru biedrības «Gada bibliotekāre» balva tiek piešķirta par individuāliem sasniegumiem bibliotēku nozarē. Balvas mērķis ir izteikt atzīnību Latvijas Bibliotekāru biedrības biedriem, izceļot vispārliciecināko, aktīvāko un sekmīgāko bibliotekāru sniegumu, kas devis labumu ne tikai vietējai kopienai, bet arī spējjis iedvesmot citus bibliotekārus un bibliotekāro sabiedrību kopumā.

būras latviešu bibliotēka, kas kopš 2023. gada vasaras ir maza daļa no Ogres Centrālās bibliotēkas. Janīnas Metlānes iegūtais tituls apliecina arī to, cik nozīmīgs katrā bibliotēkā ir tās krājums un kārtība bibliotēku plauktos. Tā ir lietotājiem neredzamā un nejutamā bibliotēkas daļa, bez kuras

efektīvi strādāt nevarētu neviena grāmatu krātuve.

Latvijas Bibliotekāru biedrības «Gada bibliotekāre 2023» balvu ieguva arī Cesvaines pagasta bibliotēkas vadītāja Larisa Maligina, savukārt «Gada bibliotēkas 2023» titulu ieguva Gāliņciema bibliotēka. ●

Avots: Ogres Vēstis Visiem

Datums: 03-05-2024

Bibliotēku nedēļas norises un Novada Grāmatu svētki

Ik gadu aprīlī tiek atzīmēta **Bibliotēku nedēļa**. Šogad tā notiks no 22. līdz 27. aprīlim un tēma – **“Bibliotēka un lasīšana” sasaucas ar notikumu cikla “Latviešu grāmatai 500” 2024. gada tēmu.**

Vienojošais elements nedēļas norisēs, arī Grāmatu svētkos – izcelt vietējā pagasta, pilsētas autoru devumu latviešu grāmatniecībai literārajās izstādēs, diskusijā, pasākumos. Šajā laikā ikkatrā bibliotēkā notiek dažādas aktivitātes – tikšanās, sarunas, diskusijas, konkursi, izstādes, akcie randiņi ar grāmatu, čaklāko

lasītāju godināšana, bibliotekārās stundas, radošas darbošanās, akcentējot grāmatas nozīmi šodien, lasīšanas paradumus un to maiņu, rakstītā vārda nozīmi individuālā līmenī. Minot tikai dažas aktivitātes:

Barkavas bibliotēkā rit, 24. aprīlī, plkst. 17 – barkavietes Aijas Inčas dziesmu vakars “No grāmatas izkāpj dziesma”.

Ērgļu bibliotēkā 22. aprīlī no plkst. 13 – kafijas pauzes ar jaunajām grāmatām.

Mētrienas bibliotēkā 27. aprīlī plkst. 12 – literāri muzikāla pēcpusdienu, atzīmējot Bronislavas

Martuževas simtgadi, dzeju lasīs amatiereteātra “MaskaRāde” aktieri, noskaņu radīs mūzikas kopa “Ramana”.

Prāulienas bibliotēkā nedēļas garumā Bibliotēkas stafete – veiklības un zināšanu uzdevumi maziem un lieliem, kā arī tiem, kas vēl nelasa.

Jumurdas bibliotēkā “Pavasaris grāmatās” – garšu diena, krāsu diena, skaņu diena, (ne) prāta diena.

Nozīmīgākais pasākums **Grāmatu svētki būs 26. aprīlī**, kad aicinām uz pasākumiem Madonā, Cesvainē, Ērgļos, Lubānā un

Varakļānos.

Cesvaines pilsētas bibliotēkā plkst. 13 – tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts. **Ērgļu pagasta bibliotēkā** plkst. 14.30 – tikšanās ar Modru Selgu – dzeja, fotogrāfijas, rokdarbi, dārzkopība. **Lubānas pilsētas bibliotēkā** plkst. 17 – tikšanās ar dzejnieci, bijušo lubānieti Annu Tomiņu.

Varakļānu tautas bibliotēkā 26. aprīlī plkst. 10.30 – tikšanās ar dzejnieci, radošu personību Sarmīti Radīņu.

DAIGA PUKĪTE,
Madonas novada bibliotēkas
metodiskā darba vadītāja

Avots: Stars

Datums: 23-04-2024

Vakars ar Mārtiņu Mintauru jeb 19. marts 19. gadsimta noskaņās

Otra tikšanās Ulbrokas bibliotēkā ciklā “Laikabiedri” ir saruna starp vēsturnieku Mārtiņu Mintauru un kultūras žurnālisti Liegu Piešīņu par latviešu modernās kultūras veidošanos ilgajā 19. gadsimtā. Mārtiņš Mintauris ir vēsturnieks ar pieredzi pētniecībā un muzeju darbā, Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes docents un Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadošais pētnieks. Uzticīgs žurnāla “Domuzīme” Vēstures nodaļas redaktors un veidotājs. Interesējas par latviešu literatūru un Latvijas vēsturi 19. un 20. gadsimtā. Viņa interešu lokā ir arī kultūras mantojuma teorija un izpratne par kultūras mantojumu, kas mainās līdzī laimmetam. Tikšanās laikā M. Mintauris gan skaidroja, kas ir “ilgais 19. gadsimts”, kādēļ tas ir svarīgs latviešu kultūrai, kā notika latviešu kultūras lielais lēciens no zemnieku tautas līdz modernai nācijai un kam šodien vajadzīgs 19. gadsimta literatūras mantojums. Mārtiņš Mintauris par vēsturnieka misiju uzskata “būt par neērtu faktu aizgādāni vai atgādinātāju, lai sabiedrība atcerētos to, par ko tā lab-

prāt gribētu aizmirst”. Šī atziņa spilgti atspoguļojas sērijas “Latvijas vēstures mīti un versijas” grāmatā “U. c. Ārpus kolektīvās atmiņas palikušie”. Tas ir Mārtiņa Mintaura un Māra Zandera kopdarbs – vēltīts Latvijas 19. gadsimta un 20. gadsimta pirmās puses vēsturē un kultūrā maz pamanītām, bet nozīmīgām personībām, vēstures procesiem un epizodēm.

Vēsturnieka zināšanas kopā ar talantu kolorīti atklāt senu notikumu likumsakarības aizrāva sarunas klausītājus un lika aizdomāties par mūsu vēsturisko atmiņu. Kāpēc mēs kaut ko atceramies, bet ko citu aizmirstam? Mārtiņa Mintaura vēstījums lika apzināties mūsu kā nācijas saistību ar saviem 19. gadsimta senčiem un savā-

dāk izprast “laikabiedra” jēdzienu. Kā arī apziņu, ka nepieciešama zināšanu papildināšana, meklējot informāciju grāmatu plauktos.

Viena no ieteicīšajām grāmatām šajā vakarā ir Kristīnes Želvas monumentālais Grosvaldu dzimtas stāsts, tostarp, arī Margaritas Mičelas romāns “Vējiem līdzī”, kas patiesi attēlo Amerikas pilsoņu kara gaitas, vairākkārtīga atsauce uz Jāņa Jaunsudrabiņa daiļradi.

Nākamā tikšanās 25. aprīlī plkst. 18.00. Ulbrokas bibliotēkā saruna ar izstādes “Vārdene” autori **tekstilmākslinieci Gintu Kristjansonu** un **folkloristi Janīnu Kursīti** par latviešu dabas mīlestību.

Daiga Brigmane,

Ulbrokas bibliotēkas vadītāja

Avots: Tēvzemīte

Datums: 09-04-2024

LGB iepazīstinās ar sociālajiem medijiem

Limbažu Galvenā bibliotēka (LGB) saņēmusi apstiprinājumu projekta pieteikumam, līdz ar to interesentiem būs iespējams piedalīties lekcijā *Sociālo mediju izmantošana sava produkta/pakalpojuma popularizēšanai*. Tā notiks Eiropas dienas noskaņā, atzīmējot valsts 20 gadus Eiropas Savienības sastāvā. 10. maijā bibliotēkā viesosies sociālo mediju mārketinga aģentūras **KLIK KLIK** pārstāve Eva Ondzule. Viņa iepazīstinās ar sociālajiem medijiem,

to prasmīgu izmantošanu, ieteiks noderīgus rīkus satura veidošanai, informāciju papildinot ar veiksmīgiem uzņēmumu piemēriem. Pieredzē dalīsies arī novadniece, grafiskā dizaina un vizuālās identitātes izstrādātāja, *agency IS NOT* dibinātāja Elīze Marjutenkova. Pasākuma norises laiks tiks precizēts. Informācijai var sekot līdzī LGB mājaslapā vai sociālajā platformā *Facebook*.

Sagatavoja Fanija ROMEIKO

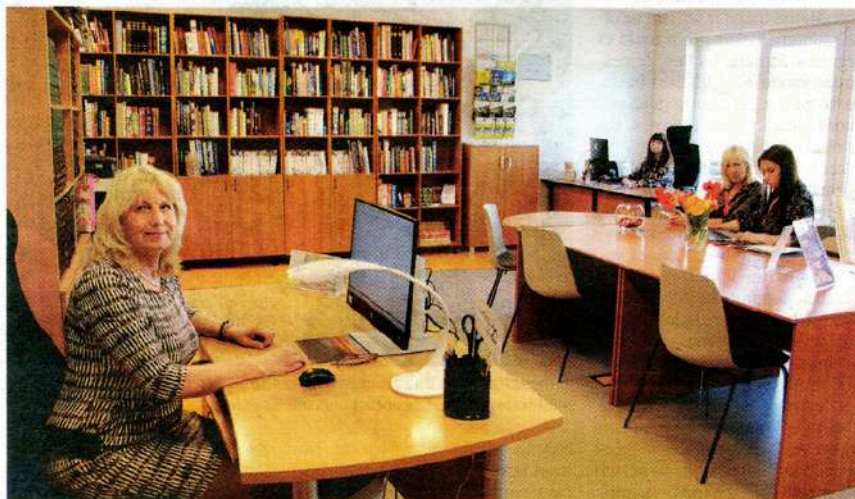
Avots: Auseklis

Datums: 30-04-2024

Smiltenes bibliotēkas kolektīvs ļoti centās iekārtot jaunās telpas tā, lai apmeklētājiem tajās būtu ērti un patīkami uzturēties. Attēlā (no labās): bibliotēkas vadītāja Inta Mežule, bibliogrāfe Alda Liuke, vadītājas vietniece metodiskajā darbā Ilze Jēkabsone, informācijas speciāliste Sandra Marķitāne, vecākās bibliotekāres Gunta Žigure un Jolanta Zirne.

FOTO: SANDRA PĒTERSONE

Pagaidu mājvietā Smiltenes bibliotēka izvietota divās telpās. Vienā atrodas grāmatu krājums, otrā – lasītava (attēlā), kur pieejama uzziņu literatūra, novadpētniecības krājums un četri datori ar interneta pieslēgumu.

Smiltenes bibliotēka atsāk darbu pagaidu mājvietā

Ceturtdien, 2. maijā, durvis apmeklētājiem savās jaunajās pagaidu telpās (Smiltenes vidusskolas dienesta viesnīcas 1. stāvā Dakteru ielā 27) atvērta Smiltenes novada bibliotēka, kas apmeklējumam bija slēgta no 11. marta.

Pirmie lasītāji ieradās jau pirms pulksten 10 – bibliotēkas darba laika sākuma, lai beidzot varētu nomainīt marta sākumā lasīšanai paņemtās grāmatas pret jaunām. Dienas laikā apmeklētāji nāca cits pēc cita, – grāmatu mīļiem bibliotēkas atvēršana bija svētki.

Jau rakstījam, ka Smiltenes novada bibliotēka uzsāka pārvākšanos uz divām jaunām pagaidu telpām, jo iepriekšējo telpu īpašnieks, uzņēmums "Firma Madara '89 Ipašumi"

uzteica telpu nomas līgumu no 31. marta.

Jaunajās telpās ikviens bibliotēkas apmeklētājs var saņemt sev nepieciešamos pakalpojumus – veikt grāmatu apmaiņu, lasīt jaunāko periodiku, izmantot datorus ar interneta pieslēgumu, saņemt maksas pakalpojumus – printēšanu, kopēšanu, skenēšanu. Telpas ir gaišas, mūsdienīgas un ērtas, ar atsevišķu ieeju, nodalot bibliotēkas apmeklētāju un dienesta viesnīcas iemītnieku, skolēnu, plūsmu.

Atšķirībā no iepriekšējām telpām izstādēm gan vieta būs tikai gaitenī. Šobrīd tur izlikti Vijas Meistes kafijas gleznošanas tehnikā veidoti darbi ar moto "Krāsosim dienu ar dzīvesprieku".

"Ziemeļlatvijas" uzrunātie lasītāji uzteic bibliotēkas jaunās tel-

pas kā skaistas, gaišas un gana plašas.

"Te pat ir gaišāk nekā vecajās telpās. Vienīgi tagad pēc grāmatām jānāk speciāli. Agrāk, kad bibliotēka bija centrā, varēju visu apvienot," stāsta smilteniete Gunta Augstkalna.

Ildu Volkopu uz bibliotēku vakar ar automašīnu atveda dzīvesbiedrs, viņa dzīvo pilsētas otrā galā, Valmieras ielā, un ar kājām tādu attālumu nevar noiet. "Nevarēju vien sagaidīt, kad bibliotēku atvērš. Jaunās telpas man patīk. Jaukas!" slavē Ilda Volkopa.

Istās, pastāvīgās telpas Smiltenes bibliotēkai paredzētas topošajā Viedrades kvartālā Pils ielā 9, kur tai tuvāko gadu laikā plānots uzcelt jaunu ēku. ☑

— Sandra Pētersone

Lēdurgā ar mazajiem lasītājiem tikās rakstniece Daina Tabūne

Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskolā viesojās rakstniece Daina Tabūne, grāmatas *Lasis Stasis un Atlasijas okeāns* autore. Viņa tikās ar 1.–4. klašu skolēniem, uz pasākumu bija ieradušies arī bērndarlinieki.

D. Tabūne daudz ko stāstīja par šo grāmatu un tās tapšanu. Starp citu, ideja par to radusies brokastojot. Mazie klausītāji viņai uzdeva jautājumus, piemēram, kad viņa pievērsusies rakstniecībai (izrādās, padzīvē gadu vecumā), taujāja par jau paveikto un nākotnes iecerēm. Sarunā par lasi Stasi un Atlasijas okeānu pārcilātas arī grāmatā atspoguļotās tēmas – attiecības ģimenē, vides aizsardzība, tēmu piesārņojums utt. Lēdurgas bibliotēkas vadītāja Līga Rostoka, kura organizēja šo tikšanos, bija savilkusi paralēles starp D. Tabūnes lasi Stasi un Annas Brigaderes Sprīdīti. Arī lasis dodas laimi meklēt uz tālo Atlasijas okeānu, pa ceļam nonākot dažādās situācijās, bet, tīkotajā vietā aizpeldējies, sapratis, ka vislabāk tomēr ir mājās. Tā nu peldējies atpakaļ.

Tikšanās ar D. Tabūni bērniem bija interesanta un vērtīga. Viena mazā lasītāja ieradās ar savu grāmatu un lūdza rakstniecei tajā atstāt autogrāfu. L. Rostoka zināja

Rakstniece Daina Tabūne sarunā ar mazajiem lēdurdziešiem par grāmatām, lasīšanu un vides aizsardzību

stāstīt, ka meitenīte apņēmusies krāt dažādu grāmatu autoru parakstus. Jauki, jo bērni var cits no cita iedvesmoties lasīt grāmatas! – *Mūsu bibliotēkā ir grāmata par Stasi, bet bērni to nebija pārāk ievērojuši. Tagad pēc tās izveidojusies rinda, – atklāj bibliotēkas vadītāja.*

Lasītāju tikšanās ar D. Tabūni norisinājās Siguldas novada bibliotēkas projektā *Sarunas bibliotēkā ar rakstniekiem bērniem un jauniešiem*, ko atbalstīja Valsts kultūrkapitāla fonds. Savukārt maijā (nesaistīti ar minēto projektu), mācību gadu

noslēdzot, Lēdurgas pamatskolā ar bērniem un jauniešiem tiksies rakstniece Laura Vinogradova.

Siguldas novada bibliotēkās, arī Lēdurgā, norisinājās zibakcija *Selfijs ar grāmatu*. Tās laikā bija jānofotografējas ar grāmatu, ko lasa, un bilde jānosūta bibliotēkai. Lēdurdzieši akcijai atsaukušies kūtri. Bet bibliotēkas vadītāja teic: – *Tas nenozīmē, ka grāmatas netiek lasītas. Drīzāk lasītāji īsti nevēlas atklāties.*

Līga LIEPIŅA
Līgas ROSTOKAS foto

Avots: Auseklis

Datums: 30-04-2024

Mērojas zināšanās – Valkas bibliotēkā pirmā viktorīna

Bibliotēku nedēļas ietvaros aizvadītās piektdienas, 26. aprīlī, pievakarē notika pirmā Valkas bibliotēkas rīkotā un izstrādātā viktorīna "Pavasaris 2024".

Bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Ance Andrejeva-Empele stāsta, ka uz vairāk kā 60 jautājumiem ap un par Valkas novadu deviņas dažādas tēmas – personības, kultūra, literatūra, ģeogrāfija, sports, Ērgemes izloksne,

bibliotēka, atbildes savos zināšanu un piedzīvotā atmiņu krājumos meklēja sešas komandas – "Jamaikas", "3D", "Rūkiši", "Rūdiši", "Vijciems" un "Nāburgi". Šajā reizē zināšākās un atpazīgākās komandas bija – "Nāburgi" Mārītes Magones vadībā, "Jamaikas", kuru pārstāvēja Empelu ģimene, un "Rūdiši" no saietā nama "Lugažu muiža" amatiererteātra "Rūdiši". Komandām vislabākās zināšanas bija par sportu, bet visgrūtāk gāja ar jautājumiem par ģeogrāfiju.

To, ka šis izglītojošais pasākums izdevies, apliecina arī sociālajos tīklos ierakstītās atsauksmes.

"Paldies Valkas novada Centrālās bibliotēkas darbiniecēm – Līgai, Ancei, Janai un visām, visām pārējām jaukajām bibliotēkas meitenēm. Pasākums bija izdevies! Jūs esat labākas! Rikojiet atkal kaut ko līdzīgu, mēs, "3D" komanda, būsim klāt," raksta viena no šīs komandas dalībniecēm Natālija Dubrovska. 📖

— Inga Karpova

Valkas bibliotēkas rīkotajā un izstrādātajā viktorīnā "Pavasaris 2024" par Valkas novadu piedalījās sešas komandas. FOTO: ANCE ANDREJEVA-EMPELE

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 30-04-2024

Nebaidās no pārmaiņām

ŽEŅA KOZLOVA

Ar Barkavas pagasta bibliotēkas vadītāju DACĪTI TOMIŅU tiekamies Bibliotēkas nedēļas noskaņās.

Bibliotēkas telpās ir iekārtotas divas izstādes — „Dažādu autoru grāmatas ar vienādu nosaukumu” un Ivandas Gailumas gleznu izstāde „Krāsu karuselis”. Padomāts arī par pasākumiem, kas šonedēļ notiek teju vai katru dienu. Arī Stalidzānu pakalpojumu sniegšanas punktā, uz kuru reizi nedēļā dodas Barkavas bibliotēkas vadītāja, vakar norisinājās pasākums „Aklais randiņš ar grāmatu”.

— Pirmdien izvietojām Ivandas Gailumas, mūsu pašu vietējās mākslinieces, gleznu izstādi „Krāsu karuselis”. Šī ir viņas jau otrā izstāde. Pirmajā izstādē dominēja ziedi, dabas skati, bet šoreiz ir spēlēšanās ar krāsām, izmantojot interesantu tehniku (pūšot krāsas ar fēna palīdzību) un izveidojot abstraktas gleznas. — atzīmē Dacīte Tomiņa. — To, ka grāmatu plauktos ir dažādu autoru izdevumi ar vienādu nosaukumu, atklāju, kad strādāju Madonas novada bibliotēkā. Tad tam mērķtiecīgi arī sāku pievērst uzmanību, un nu ar daļu no tām pie mums, sākot no otrdienas, var iepazīties Trešdien notika muzikāls pasākums „No grāmatas izkāpj dziesma”. To, ka barkaviete Aija inča skarīgi dzied, zina daudzi, bet tas, ka viņa arī pati sacer dziesmas, daudziem bija atklājums.

— Pastāstiet, lūdzu, kā izvēlējāties savu dzīvi saistīt ar darbu bibliotēkā?

— Strādāt bibliotēkā sapņoju jau no skolas gadiem. Pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu vidū, mācoties Madonas 1 vidusskolā, mums reizi nedēļā vajadzēja iet uz kādu iestādi strādāt. Es izvēlējos Madonas rajona bibliotēku, kas toreiz atradās Poruka ielā. Atceros, kā kompleksēšanās un apstrādes nodaļā šķirojām kartītes, alfabēta secībā kļūstojām grāmatas, un jau tad nodomāju, cik jauki būtu strādāt Madonas bibliotēkā. Šis sapnis piepildījās pēc ļoti daudziem gadiem.

Tācu bibliotēkā sāku strādāt tūlīt pēc skolas beigšanas. Kad mācījos vidusskolas pedēdējā klasē, mani uzrunāja vietējā bibliotēkārē Zelma Eglīte no Stalidzāniem (toreiz tā skaitījās Sailkavas 1. bibliotēka). Viņa bija ievērojusi, ka es citīgi lasu grāmatas, un vaicāja, vai negribētu strādāt bibliotēkā pēc tam, kad viņa aizies pensijā.

Tā sanāca, ka bibliotēkā Stalidzānos es varēju sākt strādāt uzreiz pēc vidusskolas. Rīgas kultūras un izglītības tehnikumā nekādā veidā nepieņēmu bibliotēkārē profesiju. Stalidzānos es nostrādāju ilgi — gandrīz 30 gadus. Līdztekus izmācījās arī par pirmsskolas pedagogu Daugavpils Universitātē.

Kad sāku strādāt Stalidzānos, bibliotēka atradās vienā mazā telpā bijušās saimniecības kantora ēkā. Apstākļi gan bija ne tie labākie. Kā šodien atceros dažviet izdauzītos logus ēkā, to, kā svilpoja vējš un kā, mazgājot grīdu, koridoros parvērtās par sildotavu. Taču pēc tam, sākoties Trešajai atmodai, sekoja mazo kopsaimniecību atjaunošana, un no lielās saimniecības „Barkava” atdalījās Stalidzāni. Līdz ar to vecajā saimniecības kantorī ienāca dzīvība. Tas bija ļoti jauks, ar dau-

Barkavas bibliotēku ar simtgadīgu vēsturi (dibināta 1923. gadā) jau vairākus gadus vada Dacīte Tomiņa. Viņa atzīst, ka bibliotēkas sniegtie pakalpojumi joprojām ir ļoti pieprasīti gan Barkavā, gan Stalidzānos.

AGRA VECKALNIŅA FOTO

dzām aktivitātēm un pasākumiem piepildīts laiks. Tā bija mana jaunība, un arī cilvēku bija ļoti daudz. Uz bibliotēku nāca arī daudz bērnu, līdz ar to varēju darboties no visas sirds. Taču pamazām cilvēku palika mazāk, saimniecība izputēja un arī rosība apsika.

Tika samazināta arī bibliotēkārā darba slodze Stalidzānos. Taču tolaik stājās spēkā likumdošanā noteiktās prasības, ka bērnudārzā nevarēja strādāt audzinātājas bez augstākās pedagogiskās izglītības. Bet, tā kā biju izmācījusies arī par

simtgade, dziesmu svētki, diviem kolektīviem — jubilejas. Šis laiks paskrēja ļoti ātri, bet tad Madonas novada bibliotēkā tika izsludināts konkurss uz bibliotēkārē vietu. Es pieteicos, mani pieņēma darbā un tā piepildījās arī manu jaunības dienu sapnis strādāt Madonas bibliotēkā.

Darbs Madonas novada bibliotēkā man ļoti patika, bet katru dienu braukt uz Madonu tomēr ir gabalīnš. Tāpēc tad, kad pēc gandrīz 50 darba gadiem pensijā nolēma doties ilggadēja Barkavas biblio-

ka daudziem gan Stalidzānos, gan Barkavā ir ļoti svarīga arī ka socializēšanās vieta. Turklāt Stalidzānos nav, kur sanākt, kā tikai bibliotēkā; bet kādreiz tur bija gan pasts, gan divi veikali un pat aptieka.

Diemžēl kaut ko līdzīgu tagad piedzīvo Barkava. Arī tur nesen tika slēgta pasta nodaļa, kaut gan bijām savākuši vairākus simtus parakstu un rakstījām gan „Latvijas Pastam”, gan Satiksmes ministrijai, gan Valsts prezidentam, bet saņēmām atbildi, ka tikšot meklēti alternatīvi risinājumi, uzsvāru liekot uz klientu apkalpošanas centriem.

Mums šai zinā ļoti nepaveicās, jo pat mēnesis nepagāja, kopš Barkavas pasta nodaļas slēgšanas, kad tika apturēta „Latvijas Pasta” uzskārtā reorganizācija un lecerētā 105 pasta nodaļu slēgšana. Protams, Stalidzānos ir pieejami visi bibliotēku sniegtie pakalpojumi.

— Vai piekriņāt tam, ka mūsdienās bibliotēku nozīme cilvēku ikdienā aizvien palielinās. Kāda situācija ir Barkavā un Stalidzānu pusē?

— Jā, tā ir. Mūsdienās bibliotēka jau sen vairs nav tikai grāmatu nodošanas un izsniegšanas vieta, bet gan sabiedriskās dzīves centrs, kur notiek gan informācijas apmaiņa, gan jaunu iespaidu gušana, gan svarīga socializēšanās vieta un kur var saņemt bibliotēku piedāvāto plašo pakalpojumu klāstu. Cilvēkiem ļoti patiek izstādes — ne tikai grāmatu, bet arī gleznu, dažādu lietu izstādes. Piemēram, pagājušajā gadā varēja aplūkot kādreizējā barkavieša Arkādija Tropa plašo alus pudeļu korķišu kolekciju. Interesi raisīja arī senie izšuvumi, trauki, gleznas, cigarešu etvijas, dažādi priekšmeti no vecmāmiņu pūrdabes.

Barkavas bibliotēka atrodas stratēģiski ļoti labā vietā. Tapat blakus ir pensionāts, leja ir skola, bērnudārzis, arodskola, kultūras nams, veikals, pagasta pārvalde. Es patiešām jūtos kā pagasta centrā, jo uz bibliotēku cilvēki katrs ar savu vajadzību nāk no visām pusēm. Katrā ziņā par apmeklētāju trūkumu es nesūdzos ne Barkavā, ne Stalidzānos. Protams, iestājoties siltam laikam, uz bibliotēku nāk nedaudz mazāk cilvēku.

„Strādāt bibliotēkā sapņoju jau no skolas gadiem.”

pirmsskolas pedagogu un ieguvusi augstāko izglītību, man piedāvāja piestrādāt Barkavas bērnudārzā.

Un tā dažus gadus agrī no rīta braucu uz bērnudārzā, kur līdz pusdienām vadīju nodarbības, bet pēc tam devos uz bibliotēku Stalidzānos. Taču savienot darbu divās vietās kļuva arvien grūtāk.

— Kā rīkojāties šajā situācijā?

— Man ir trīs bērni. Kad piedziņma jaunākais dēls, sapratu, ka bērnudārzā vairs neatgriezīšos. Vēl turpināju strādāt Stalidzānos, bet, tā kā cilvēku palika aizvien mazāk, samazinājās arī pasākumu un citu aktivitāšu skaits. Taču man patik rosība, kad viss aplūkt notiek, ir interesanti gan pašai, organizējot dažādas aktivitātes, gan visiem pārējiem.

Sapratu, ka vajag pārmaiņas. Tieši tobrīd tika piedāvāts darbs Barkavas kultūras namā, kur uz laiku bērna kopšanas atvaļinājumā vajadzēja aizvietot vadītāju. Es piekritu, neraugoties uz to, ka tas bija darbs uz laiku atšķirībā no pastāvīgās darba vietas Stalidzānu bibliotēkā. Taču pēc dabas esmu optimiste, arī toreiz ticēju, ka gan jau bez darba nepalikšu, gan jau būs kāda cita iespēja, kur sevi pierādīt, un ka nevajag baidīties no pārmaiņām un jauniem izaicinājumiem.

Barkavas kultūras namā nostrādāju pusotru gadu. Tas bija ļoti skaists un svarīgiem notikumiem piepildīts laiks — Latvijas valsts

tēkas vadītāja Rīta Moroza, kurai tā ir pirmā un vienīgā darbavieta (par to Rīta tiešām var tikai apbrīnot), man tika piedāvāts uzņemties šos pienākumus.

Darbs pie mājas mūsdienās jau ir ļoti liela priekšrocība. Turklāt savulaik biju sapņojusi strādāt arī Barkavas bibliotēkā, un tā kopš 2022. gada esmu te. Tad Madonas novadā tika veikta bibliotēku tīkla reorganizācija un pagastos, kur bija divas bibliotēkas, viena tika pārveidota par pakalpojumu sniegšanas vietu. Barkavas pagastā tā bija Stalidzānu bibliotēka, kur tagad esmu sastopama četras stundas katru ceturtdienu — parasti no pulksten 13 līdz 17. Savā zinā esmu atgriezusies Stalidzānos, kur pēc skolas beigšanas sāku strādāt.

— Kādus pakalpojumus piedāvājat Stalidzānos?

— Turp vedu jaunās grāmatas, jaunus žurnālus (stalidzānieši ir pirmie, kas tos izlasa), tāpat rīkoju tematiskus pasākumus, arī Dzejas dienas, bet pagājušā rudeni bija tikšanas ar vēstures pētnieci Helēnu Dekanti, kura pastāstīja interesantus faktus par Stalidzāniem no vairāku gadsimtu senās vēstures.

Cilvēkiem Stalidzānos patiek sanākt nedaudz pāri vieniem, kad tur sapulcējas paliels pulciņš, un tad tiek parrunātas gan izlasītās grāmatas, gan veselības problēmas, gan tas, ko stādīs, kas ir izaudzis un kādu ražu cer novākt. Bibliote-

Ulbrokas bibliotēkas izziņošās nodarbības par Margaritas Stārastes daiļradi

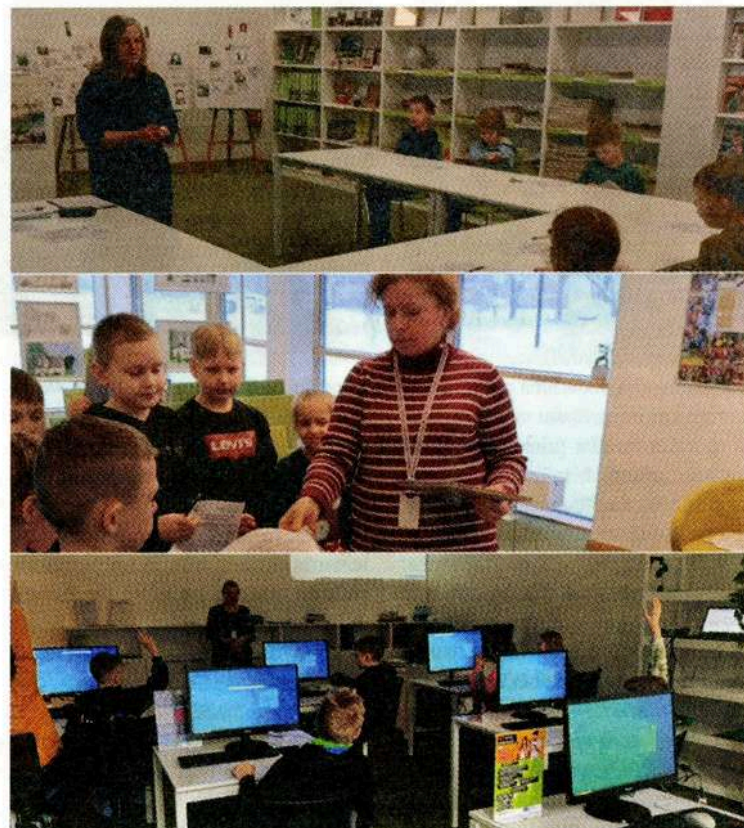
Februārī un martā Ulbrokas bibliotēkā viesojās Ulbrokas vidusskolas izglītojamie, lai piedalītos izziņošās nodarbībās "Margaritas Stārastes laimes namiņš: ceļojums laikā" (2. klasēm) un "Literārs un digitāls ceļojums Margaritas Stārastes pasaku pasaulē" (3. klasēm), kuras vēlītas izcilai grafiķei, bērnu grāmatu ilustratorei un tekstu autorei Margaritai Stārastei 110 gadu jubilejā.

Gatavojoties tikšanās nodarbībām ar izglītojamajiem, gan otrām, gan trešajām klasēm tika sagatavotas darba lapas ar dažādiem uzdevumiem, kuri bija saistīti gan ar informācijas meklēšanu internetā, gan tās uztveršanu tekstā. Kādā no uzdevumiem bija jāatpazīst M. Stārastes "rokraksts", nosakot, kurš no zīmējumu variantiem pieder māksliniecei. Citi uzdevumi bija saistīti ar M. Stārastes grāmatu novietojumu bibliotēkas plauktos. Un, protams, uzdevums ar M. Stārastes grāmatas fragmenta lasīšanu un jautājumiem par to.

Nodarbību norise notika Ulbrokas bibliotēkas trīs dažādās telpu vidēs, katrai klasei sadaloties trīs mazākās darba grupās, kuras pēc noteikta laika savstarpēji mainījās.

Pirmā darba grupa Pētera Brūvera lasītavā klausījās bibliotēkas vadītājas un bibliotekāres Daigas stāstījumu par Margaritas Stārastes būtiskākajiem biogrāfijas aspektiem, iesaistot sarunā arī nodarbības dalībniekus. Jāpiebilst, ka kopīgās sarunas norisinājās raiti, bērni bija ieinteresēti, uzmanīgi un atsaucīgi. Neizpalika mākslinieces biogrāfiskie dzīves dati un autores darba fragmentu priekšlasījums.

Otrā darba grupa darbojās bibliotēkāres Dainas vadībā lielākajā no bibliotēkās telpām – abonementā. Šeit skolēniem tika stāstīts un vizuāli rādīts, kā atrast Ulbrokas bibliotēkas mājaslapā esošās informācijas sniegtās informatīvās un praktiskās iespējas, lai izmantotu elektronisko katalogu kā palīgu interesējošās grāmatas vai cita izdevuma meklēšanā. Turklāt – kā katalogā atrasto grāmatu sameklēt plauktā? Ko nozīmē uz plauktu norādēm uzraksti ar burtiem, cipariem un citām

zīmēm, un kā tajā visā orientēties un neapjukt? Skolēni lieliski tika galā ar uzdevumiem, kas saistīti ar M. Stārastes grāmatu meklēšanu dažādās bērnu literatūras novietojuma zonās.

Visbeidzot, trešā darba grupa darbojās Multimediju telpā, kur, skolēniem līdzdarbojoties pie datoriem, bibliotekāres Ieva un Jolanta praktiski rādīja, kā visvienkāršāk sameklēt informāciju par Margaritu Stārasti. Kopīgi tika izskatītas dažādas datubāzes, kuras pieejamas jebkuram interesentam, – *Digitalabiblioteka.lv*, *Periodika.lv*, *Redzidzirdilatviju.lv*, kā arī *Letonika.lv*, kurai gan nepieciešama E-klases vai bibliotēkas izsniegta piekļuves informācija. Kā viena no noderīgām tika ieteikta datubāze *News.lv*, kur atrodami avīžu raksti, kas pilntekstā lasāmi tikai no publisko bibliotēku datoriem. Minētajās datubāzēs pēc dažādiem kritērijiem tika meklēti fotoattēli, videoieraksti un dažādas publikācijas, kas vēlāk būs noderīgas gan skolas uzdevumu izpildē, gan tālākajos izglītības procesos.

Arī Multimediju telpā skolēni uzdeva dažādus interesantus jautājumus un pamanīja nianses redzētajās datubāzēs. Piemēram, vienā no tām attēlā esot redzami "branči" (no angļu "branch" vai "brunch"). Noskaidrojām, ka tie tomēr ir latviešu tautiskie brunči. Noskatoties filmiņu par M. Stārasti, bērni secināja, ka tajā ilustratore izskatās jaunāka, nekā publicētajās bildēs ierasts redzēt. Daži ievēroja, ka senāko laiku skolēni no mūsdienu atšķiras ar to, ka ekrānā redzami tērpušies skolas formās. Tā vārds pa vārdam, un vairāki skolēni atzina, ka nemaz negribot iet atpakaļ uz skolu, jo bibliotēkā esot gana interesanti.

Ja arī Tu vēlies izmantot dažādas informācijas izguves datubāzes un citus akadēmisku iestāžu veidotos resursus, tos atradīsi Ulbrokas bibliotēkas mājaslapas sadaļā "Resursi".

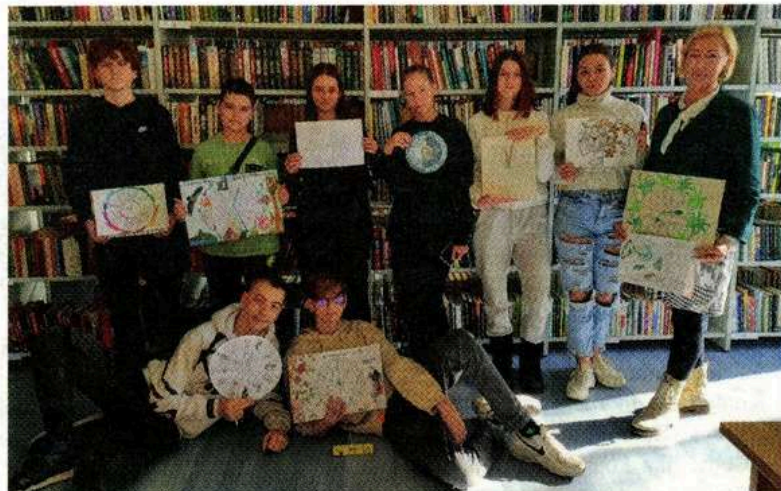
Novēlam visiem lasīšanas un izziņošanas prieku un gaidām ciemos Ulbrokas bibliotēkā!

Ieva Mūrniece un Daina Kalmane,
Ulbrokas bibliotēka

Avots: Tēvzemīte

Datums: 09-04-2024

Lasīšanas seminārs pusaudžiem Vangažu pilsētas bibliotēkā

Vangažu vidusskolas 7.a klase un skolotāja Inese Reisa piedalījās Vangažu pilsētas bibliotēkas organizētā Lasīšanas semināra aktivitātēs par L. Pastores grāmatu "Laimes bērni".

Kopīgi pārrunājām, kas ir Laimes bērni autores darbā un mūsdienu ikdienas dzīvē, vai arī es esmu Laimes bērns; tika izteiktas pārdomas par savu laimes sajūtu ikdienā un atzīmētas savas domas labbūtības skalā; atšifrējām daiļdarba atslēgu vārdus, izmantojot *tezaurs.lv* definīcijas; pētījām un atšifrējām rīnu rakstu, kas bija iegravēts uz klints malas; izvērtētās pārrunas par grāmatas sižeta galvenajiem tēliem, darbības vietām un piedzīvojumiem džungļos.

Viens no interesantākajiem uzdevumiem pusaudžiem bija izveidot šai grāmatai radošo pulksteni, balstoties uz daiļdarba sižetu, tēliem, dabas elementiem un akcentējot savus atslēgu vārdus un grāmatas citātus. Šie bērnu darbi ir fantastiski, unikāli un ļoti skaisti! Paldies pusaudžiem par izdomu, oriģinālo dizainu un džungļu noskaņu, ko šie darbi izstaro! Bijām ļoti patīkami pārsteigti par jūsu sagatavoto mājasdarbu!

Iesakām arī citiem lasītājiem izlasīt šo L. Pastores grāmatu "Laimes bērni", kur nevienu vienaldzīgu neatstās galvenā varoņa Aleksandra Laimes 10 likumi un rosinās uz pārdomām:

- "dažas lietas nemaz nevar izskaidrot, tās vienkārši ir jāpārdzīvo";
- "ja gribi būt kādam draugs, jāspēj būt godīgam";
- "ja iekļūsti laika caurumā, tu tiec

pārvietots laikā un telpā". Semināra beigās pusaudži savu vērtējumu par izlasīto grāmatu izteica arī digitāli *Google forms* vietnē: grāmatas vākus novērtēja labi, interesantākais varonis viņiem bija Krītiņš un Aleksandrs Laime. Visspilgtākās emocijas no šīs grāmatas pusaudžu atmiņās palikušas: prieks, pārsteigums, bailes un vilšanās. Interesantākā darbības vieta šajā grāmatā bija Velna kalns. Arī autores valodā saskatīja daudzveidību: sarunvaloda, frazeoloģismi, salīdzinājumi, dabas termini un skaistas atziņas. Prieks, ka 90% pusaudžu iesaka šo grāmatu izlasīt arī citiem un 70% piekrīt, ka vajag pārrunāt un analizēt izlasītu grāmatu.

Secinām, ka analizēt izlasīto grāmatu ir lieliski, jo tas palīdz dziļāk saprast teksta saturu, tā struktūru, tēmas, simboliku, valodas bagātību un interpretāciju. Lasītājs var izjust plašu emociju spektru un attīstīt savu empātiju un emociju izpratni, vienlaikus attīstot arī savu intelektu un literāro gaumi. Seminārs veicina spēju izteikt savas domas un idejas, pilnveido kritisko domāšanu, spēju izvērtēt informāciju un veidot argumentus.

Paldies semināra dalībniekiem par interesanto pieredzi.

Solvita Vencjuna,
Vangažu pilsētas bibliotēkas
informācijas speciāliste

«Ja mīli to, ko dari, fons nenomāc, bet izdaiļo»

Kristīne Briede

Kur nu vēl piemērotāks laiks, lai par laikraksta viesi uzaicinātu kādu īpašu bibliotekāri, ja ne Bibliotēku nedēļā, kas visā Latvijā norit tieši šonedēļ. Dundagas pagasta bibliotēkas bērnu un jauniešu grāmatu abonementa bibliotekāre Lāsma Lavrenova ne tikai mīl savu darbu, bet arī dara visu iespējamo, lai arvien vairāk šajā viedierīču laikmetā piesaistītu grāmatu lasīšanai jaunās paaudzes sirdis.

Par to, ka Lāsma ir savā vietā un savā elementā, šaubu nav nevienam, kurš kaut reizi paviesojies Dundagas bibliotēkā. Ne tikai kādas mazās lasītājas nesen sirsniņi nodēvējušas Lāsmu par labāko bibliotekāri pasaulē, uzdāvinot pavasara ziedus, bet arī dundadznieces apņēmība, idejas un rīkotās aktivitātes runā pašas par sevi. Viņa ir radoša darītāja. To nevar nepamanīt.

Lāsma Lavrenova, kuras valodā jau pašā sarunas iesākumā var nomanīt lielisku humoru, pastāsta: «Es pilnīgi un galīgi esmu dundadzniece. Pabeidzu Dundagas vidusskolu, un man tolaik ļoti gribējās kļūt par frizieri. Aizgāju uz Rīgas 34. arrodvidusskolu, bet tieši 2003. gadā, kā par nelaimi, bija milzīga konkurence, kad pirmo reizi bija iestājeksāmens. Un neviens nezināja, kas tur būs. Ateoros, ka bija jāizmēģina trīs frizūras. Es it kā zīmēt kaut ko mācēju, bet, redzot, kādi mākslas darbi saimēti citām, sapratu, ka tā nebūs mana diena. Netiku uzņemta, bet man ieteica, ka šuvējas arodam ir brīvas vietas. Bet kas es par šuvēju? Nekad un nemūžam!» smejas Lāsma, kurai bijis spīts, ka nees mācīties to, ko negrib. Bet dikā viņai nebija jāšēd, jo Anzenava kungs Dundagā laipni piecēmis strādāt veikalā.

Pēc tam sekoja laiks, kad dzimuši dēli, bet tad, kad jaunākajam bijuši vien četri mēneši, Lāsma izgājusi masieres kursos, pēc tam strādājot Dundagas veselības centrā. Tomēr, gribot pasaudzēt savu muguru, pēc gada nolēmusi meklēt ko citu. «Viena meitene, tikai tā garām ejot, izteicās, ka man ir labs kontakts ar bērniem un lai eju ar viņu kopā mācīties par pedagogu. Man tas sākumā likās kaut kas neiedomājams, jo vidusskolas atzīmes nebija tik labas, taču izrādās, ka mans atestāts ir pavisam labs un uzņemšanai derēja (smejas). Tā meitene, kura mani mudināja doties pedagogijas virzienā, uzzināja, ka gaida mazuļi, tāpēc man bija jāturpinā ceļš uz Latvijas Universitāti Ventspils filiālī vienai, lai mācītos par skolotāju,» piedzīvotāja daļas Lāsma Lavrenova, sakot, ka augstskolu gan beigusi izēlī un no vidusskolas laikiem atzīmju ziņā labojusies.

No piena pārdevējas par skolotāju — vienā mirklī

Studiju laikā bijis liels akcents uz to, ka praktiski jāliek lietā apgūtās zināšanas, tāpēc Lāsmai bija jāšak meklēt izglītības iestādi, kurā strādāt. Meklējusi, bet

Dundagas pagasta bibliotēkas bērnu un jauniešu grāmatu abonementa bibliotekāre Lāsma Lavrenova savā darbā jūtas laimīga, jo beidzot dara to, kas sagādā prieku. Edgara Lāča foto

neatradusi, tāpēc izvēlējusies pārstrādāt Dundagas piena veikalā. «Nostrādāju vasaru tur, bet ap augusta vidu man zvanīja Kolkas skolas direktore, sakot, ka varu tikt strādāt par skolotāju. Iedeva man grāmatu kaudzi un skaistu mācību gadā plānotāju, pateica, ka man būs audzināmā klase un to, kādus mācību priekšmetus pasniegsu. Es tur tā apmulsusi stāvēju, domājot par savu piena veikalu, kur obligāti jānostrādā līdz 29. augustam. Ja būtu jāuztaisa sociālais eksperiments par to, kā no piena pārdevējas vienā dienā pārtapt par skolotāju, es būtu lielisks piemērs. Tas bija kaut kas dulls! Un ar visu pārvāksanos, jo es kā ekonomisks cilvēks neapsvēru pat domu par braukšanu.

Visām savām pienamānām pa vidu Kolkā meklēju dzīvokli (smejas). Un atradu. Savācu mantas un devos dzīvot uz Kolku jau kā skolotāju. Pirms 1. septembra vakarā sēdēju un domāju, kas ar manu dzīvi tagad notiek? Man bija pilna galva ar zināšanām, bet pieredzes — nekādas. Tā jau laikam arī ir, ka, tikai praktiski kaut ko darot, visas zināšanas var likt lietā, meklēt, saprast, mācīties līdz ar bērniem. Un tagad jāsaka, ka tie bija labākie manas dzīves trīs gadi. Bijām kā viena liela, laimīga ģimene. Nebija gan viegli, jo bija apvienotās klases, bet viss bija pārredzams, un es iepazīnu šos bērnus, saprotot, ko katrs saprot un spēj un kas vēl jāpatrēnējas. Tas patiešām bija kolosāls laiks, taču problēma bija tā, ka dzīvoklis bija ļoti mīzīgs un neapkurināms. Neko citu neatradu, tāpēc pienēmu lēmumu doties atpakaļ uz Dundagu, jo kur tad vēl labāk, ja ne Dundagā, vai ne?» smejas Lāsma.

Beidzot savā vietā un laimīga

Dzimtajā pusē sākusi strādāt bērnu darzā, kad mierīgās Kolkas ģimenes vietā nu tikusi mazu bērnu pulkā, kur pārredzēt vairs nevarējusi itin neko. «Gulēt ejot, katru vakaru pārdomāju, ko labu

bērniem esmu iedevusi, un man nebija sev ko atbildēt, jo biju pārcinijusies. Es centos un darīju visu, ko varēju, un nostrādāju bērnu darzā trīs gadus, saprotot, ka tā nav mana vieta... Pēc laika no Dundagas bibliotēkas vadītājas izskanēja, ka viena bibliotekāre iet pensijā. Viņa jautāja, vai nezinu kādu cilvēku, kurš meklē darbu. Domāju, kāds vēl cilvēks jāmeklē? Es to darbu gribu! Pieņēmos, noformēju aplūkni ar visiem saviem sertifikātiem, jo es taču esmu ļoti atbilstoša šādam darbam ar bērniem (smejas). Uzaiņināja mani uz pāruņām, un tā nu iesākās manas gaitas Dundagas bibliotēkā, ritot jau ceturtajam gadam,» pastāsta Lāsma Lavrenova, piebilstot, ka bibliotekāru kursus kopā ar vēl dažām amatā māsām arī beigusi ar augstāko vērtējumu, par ko pašai prieks.

Bibliotekāre nenoliedz, ka šajā darbavietā ir pavisam citādā: «Šeit jūtos pavisam laimīga. Es neesmu izmetusi gandrīz piecus gadus vējā, mācīties pedagogiju. Esmu izveidojusi kolosālu sadarbību ar Dundagas pirmsskolas izglītības iestādes pedagogiem un Dundagas vidusskolas skolotājiem. Visu laiku izdomāju kādu ievēriņas cienīgu iemeslu, kāpēc bērniem vajadzētu atnākt uz bibliotēku. Piemēram, Bibliotēku nedēļā esmu padomājusī gan par bērnu darzā, gan mazās skolīņas bērniem. Varu teikt, ka šādi pasākumi bērnu sirdīs ir pievērsuši tuvāk grāmatām. Ik pa laikam viņiem ir svarīgi atgādināt, ka ir tāda vieta, kur var atnākt. Un bērniem šeit patīk. Viņi ir pārsteigti par grāmatu daudzveidību un košumu. Grāmatas ir krāsainas, ar skaistām ilustrācijām, tajās var iebāzt pirkstiņu, tām bērns pats var runāt līdzī, var glaudīt, čamdīt, tās skan un pikst, un ko tik vēl ne! Lai arī telefoni cīņā par bērnu uzmanību uzvar, es neatmetu cerības un turpinu atgādināt, ka ir bibliotēka un ir grāmatas.»

Katram jāatrod savs grāmata, jo tāda noteikti ir!

Dundadzniece priecājas par katru jauno bibliotēkas apmeklētāju, sakot, ka arī pati lasa grāmatas. «Ja man būtu jālasa elektroniskās grāmatas, es būtu pagalam, jo ļoti nogurst acis. Toties romānu savā gaumē varu vienā nakts izlasīt bez problēmām, un nekas nenogurst, vienīgi modinātās no rīta saka, ka nebūs labi (smejas). Mīlu lasīt tādas grāmatas, kuras man pašai patīk. «Zaļā zeme», kas skolā bija jālasa spiestā kārtā, gan nebija iecienīta. Un visa tā obligātā literatūra radīja antipātību pret grāmatām.

Es domāju, ja bērnam patīk komiksa tipa grāmatas, lai viņš lasa tās. Visi nav vienādi. Galvenais, ka lasa. Uzspiežot kaut ko savu, nepanāksim nekādu patīku, drīzāk riebumu. Ja skolā ir jālasa viena grāmata ar 300 lappusēm, bet neviena nepatīk, tad lai bērns salasa trīs, četras vai piecas plānākas grāmatas. Kopā nepieciešamais lappušu skaits jau sanāk, bet skolēns tad vismaz būs lasījis to, kas viņam interesējis. Un bērns pēc tam ir pārsteigts, ka viņam patīk lasīt. Mēs ļoti meklējam, lai *uzcāmātu*, kas konkrētam bērnam patīk. Un, kad to atrodam, bērns ir laimīgs,» atzīst bibliotekāre. Tāpat viņa pastāsta, ka pirms neilga laika viņu ēnot bija atnākuši divi puisi, tāpēc nācies lauzt stereotipus par bibliotēkas potenciālajiem nākotnes darbiniekiem.

Lai iemantotu jaunu lasītāju sirdis, jāiet līdzī laikam

Lāsma Lavrenova daļas pārdomās, ka ir bibliotekāri, kas ļoti ilgi ir nostrādājuši bibliotēkās un ar kājām un rokām ir pret to, ka bez grāmatu izsniegšanas vai palīdzēšanas datorietietis ir jādara vēl kaut kas, blīstot, ka negrib būt nekādi klauni. «Manuprāt, ja gribam iekapsulēties, tad ir jādzīvo mežā zem egles. Es savukārt esmu gatava būt jebkas. Esmu

bijusi cūciņa Pepa, lācis un daudz kas cits, lai tik redzētu bērnu acīs to prieku. Mums nodarbības ir rotālas, kad darbojamies visdažādākajās veidos. Ja grāmata ir kaut kā jāiznes, esmu gatava to darīt radoši.

Grāmata vienmēr ir par pamatu bibliotēkas nodarbībām. Piemēram, Bibliotēku nedēļā izraudzījās Zanes Nuts grāmata «Klusā karalvalsts», tāpēc apspēlēja šo tematiku, lai ieinteresētu bērnus padomāt par to, kā būtu, ja mēs dzīvotu tādā vietā, kur nedrīkst runāt. Būs jāspēlē «Klusie telefoni», liekot domāt, kas notiek, ja ēkstamies un pazūd kaut kas no informācijas. Tāpat būs «Mērmāis šovs», kas demonstrēs, kā varam izteikties bez valodas, kura mums ir tik svarīga,» atklāj Lāsma, kura katru nodarbību apaudzē ar kaut ko aktuālu un praktiski noderīgu. Tas nenoliedzami ir paļūgs arī audzinātājam, kurām darbā ir liela slodze, ar ko iepazīsies arī personīgi. Šešas no astoņām bērnu darzā «Kurzemīte» grupiņām regulāri atsaucas Lāsmas uzaicinājumam atnākt ciemos.

Lāsma Lavrenova ar bibliotēkas mazajiem lasītājiem piedalās visos iespējamos projektos un konkursos. Tagad, piemēram, notiek gatavošanās Skafās lasīšanas sacensībām, septembrī ir projekts «Grāmatu starts», kur maijā ir gaidāms izlaidums, kad bērni oficiāli kļūs par «Pūciņu skolas» beidzējiem. Novembrī savukārt būs Ziemeļvalstu literatūras nedēļas projekts. «Mūsu dalība programmā «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija» jau ir pašsaprotama. Es pati maijā pabeigšu medijpratības skolu par drošību internetā maziem un lielākiem. Pašlaik tieši mācos, lai varētu runāt ar pieaugušajiem par aktuālām problēmām internetā. No Talsu novada biju vienīgā, kas tika uzņemta šajās mācībās. Laikam kaut ko izturēju, ja mani izraudzījās (smejas). Novadju semināru arī Talsu Galvenajā bibliotēkā, kas, protams, arī bija izaicinājums,» atzīst Lāsma.

Jautājot par valspriekiem, radošā un aktīvā bibliotekāre pastāsta, ka viņas jaunākais dēls iet 4. klasē un viņam kā aktīvam žiperim ir diezgan daudz jāpārlidz un jāpabiksta. «Man prieks, ka darbs nav jānes uz mājām un tur nav jālīpina kartona kaestes un jādomā, kā rit tiks galā. Un man tādu hobiju patiesībā nav. Laiks ir tik piepildīts! Man pat Instagramī ir ieraksts: ja tu mīli to, ko dari, tad fons nenomāc, bet izdaiļo, un es esmu nobildējusies pie grāmatu plaukta. Es visu laiku skatos un priecājos, cik ļoti skaista bilde sanākusi (smejas). Vienīgi tas, ka tik daudz šajos trijos gados esmu ieguldījusi, bet pašvaldības darbiniekiem ir šis 20% algas samazinājums. Tagad piektdienas arī brīvas, un nu patiešām jāšak domāt, ko lai sadara. Vakar kā reiz dzīvoklim atveda malķu, pēc šīs intervijas ar tēti to zāģēsīm, bet nezinu, ko nākamajā piektdienā darīšu,» smejojot teic Lāsma. Bet es zinu atbildi: Lāsma, nākamajā piektdienā tu lasīsi «Talsu Vēstis» un redzēsi, kā žurnāliste Kristīne atspoguļojusi interesantāji sarunā dzirdēto. Jācer, ka sanācīs! ■

Lepojamies ar bērnu grāmatu autori Eviju Gulbi

Vangažu pilsētas bibliotēka ar prieku gatavojas Zoom tiešsaistes Dzejoļu stundai "Kad saules zaķiem līpas bailēs trīc...". Ko kopā vadīs ar bērnu grāmatu autori, rakstnieci Eviju Gulbi Vangažu vidusskolas 5.a klasei latviešu valodas stundā (sadarbība ar sk. Inesi Reisu). Kopīgi radās ideja intervēt rakstnieci, lai tuvāk iepazītu mūsdienu populāro bērnu grāmatu "Koko un Riko" autori, kura dzīvo mūsu novadā, un pajautātu šobrīd interesējošus jautājumus, ko nevar atrast internetā un citos preses izdevumos.

Kurš gan bērns nezina šo žurku puiku asprātības, piedzīvojumus, draudzību un nedarbus... Grāmata par draiskajiem žurkulēniem Koko un Riko ieguvusi galveno balvu konkursā "Zvaigznes grāmata. Latviešu oriģinālliteratūra bērniem un jauniešiem" un tikusi godalgotā lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu žūrija".

Evijas Gulbes dzimtā vieta ir Rīga, bet šobrīd viņa dzīvo Ropažu novada Silakrogā. Rakstniecības dzīves vērtības: ģimene, dzimtene, daba, grāmatas, ēdiens, labestība, miers.

Viņa ar smaidu atceras savu bērniību. Katra vasara bija piedzīvojums – atpūtas namiņos Rēzeknē vai laukos Limbažu novada Viļķenē. Vasarās bija vairāk laika draudzībām. Daudz laika pavadīja vienatnē un ar rotaļlietām, lasīja grāmatas un zīmēja. Bija skolotāja savām rotaļlietām – iekārtoja burtnīcas, žurnālu, mācīja tām rakstīt un rēķināt.

Neiztika arī bez palaidībām... Reiz laukos ar bērniem grauzā bumbierus. Garšīgos apēda, bet negaršīgos svieda prom. Viens tāds negaršīgs bumbieris no Evijas rokas ielidoja Kultūras nama logā, kas, protams, ar blikšķi izgāzās.

Mīļākie priekšmeti skolā esot bijuši vizuālā māksla, mājturība, literatūra, mūzika, jo esot patikuši priekšmeti, kuri bija saistīti ar radošumu. Grūtākais priekšmets – matemātika, jo bija grūti saprast. Skolā piedalījās teātra pulciņā un ansambļi. Viņaspriekš, interese par grāmatu rakstīšanu radās bērniībā, kad tās lasīja un arī darināja mazas grāmatīnas.

Evija domā, ka katrā autora darbā jaušams viņa skatījums uz dažādām lietām un vērtībām. Tāpat darbos parādās dzīvē gūtā pieredze un piedzīvotās situācijas. Kādā žanrā autors izvēlas rakstīt?

"Ierosme uzrodas pati, kaut kas tiek pamanīts, tad rodas kāda rindīņa vai virsraksts. Kamēr viens teksts top gadiem ilgi, cits tiek uzrakstīts pusstundas laikā. Tas notiek ļoti dažādā. Pirms grāmatas izdošanas tekstu noteikti lasa speciālisti – redaktori un korektori, taču neviens vēl pirms tam stāstu vai dzejoļi parādu draudzenei – grāmatu ilustratorai Lindai Lošīnai. Mērķtiecīgi par konkrētiem mākslinieciskās izteiksmes līdzekļiem savos darbos nedomāju, taču noteikti rūpējos par to, lai valoda būtu tēlaina un reizē arī saprotama. Rakstot darbu, pirmās domas bieži vien uzrodas viegli, bez piepūles,

taču turpmākajam darbam ar tekstu vajadzīga apņēmība, disciplīna, prasme darbus plānot un paveikt līdz galam, turklāt teksti ir gana daudz jāpārlasa un arī jālabo, un tas nav sevišķi aizraujoši. Tomēr paveiktais darbs rada gandarījumu. Uzskatu, ka rakstniecība attīsta atbildību, prasmi plānot, analizēt, vērot, sintetizēt, izteikties un pilnīgot."

Evijai ir sava labbūtības formula ikdienā: pilnvērtīgs miegs, uzturs, mierīgs prāts un patīkamas nodarbes, piemēram, lasīšana – vismaz pusstundu. Viņas ģimenē lasa grāmatas, un katrs lasa tās, kuras pašu interesē. Domā, ka mūsdienās ikviens var atrast grāmatu, kuru gribas izlasīt. Vēlas, lai viņas bērni, mazbērni, mazmazbērni mantotu prieku par grāmatām un lasīšanu, tāpēc lasīt nespēj, bet piedāvā, un sagādā jebkuru grāmatu, kas tiek palūgta. Daudz tiek runāts par to, ka bērni grāmatas lasa maz vai nemaz, taču, satiekot bērnus dažādās Latvijas vietās un aprunājoties ar viņiem, autori pārsteidz, cik daudz tomēr lasa un turklāt daudz, un uzskata, ka viņai noteikti veicas, jo satiek grāmatu mīļotājus.

Arvien biežāk un vairāk Evija izvēlas lasīt mūsdienu bērnu autoru darbus. "Man tuvi ir Ineses Zanderes un Ievas Samauskas dzejoļi. Jānis Balvīlks, Jāzeps Osmanis, Ojārs Vācietis, Pēteris Brūveris – ir dzejnieki, kuri vairs nav dzīvi, bet viņu grāmatas dzīvo manā grāmatplauktā." Ar lielu prieku uzzinām pašas rakstniecības grāmatas, ko lasa ikdienā: bēr-

nības mīļākā grāmata ir H. K. Andersena pasaku grāmata "Princese uz zirņa", ne tikai satura dēļ, bet arī grāmatā esošo skaisto ilustrāciju dēļ. Grāmata, kuru pārslasījis vairākas reizes, ir Rešāda Nurī Gintekina "Mazputniņš" – "Jauka grāmata par mīlestību. Stāsts uzrakstīts tik labi, ka man neapņik to pārslasīt. Grāmatu esmu lasījusi sešas reizes". Grāmata, kas Eviju iedvesmojusi, ir Klarisas Pinkolas Estesas "Sievietes, kuras skrien ar vilkiem", jo uzskata, ka tā ir neparasta, tēlaina grāmata par sievietes psihi. Nesen izlasītā grāmata ir Lauras Vinogradovas "Snīpulītis no Snīpulciema". Viņa uzskata, ka tas ir sirsniņš stāsts par Snīpuļu ģimeni, un

grāmata esot lasījusi kopā ar pirmās klases skolēniem. Vangažu pilsētas bibliotēkas lasītāji ar prieku lasa Evijas Gulbes grāmatas.

Ar katru vārdu, ko uzraksti, tu radi smaīdu un jauku noskaņojumu lasītāju sejās un palīdzi tiem ienest prieku un fantāziju savā ikdienā. Tava spēja aizraut ar dzejoļiem un stāstiem ir neaizmirstama, un mēs vēlamies tev pateikties par šo dārgumu, ko tu piedāvā mums visiem. Paldies par vēlmi pamēģināt ikdienā ko nebijušu un tikties ar saviem lasītājiem arī tiešsaistē Dzejoļu stundās! Lepojamies ar Tevi!

Vangažu pilsētas bibliotēkas kolektīvs

Avots: Tēvzemīte

Datums: 09-04-2024

Staiceles bibliotēkas viesis – pilsētai pietuvinātais Lato Lapsa

Staiceles bibliotēkā viesojās šai pilsētai pietuvinātais publicists, žurnālists, vairāku ceļojumu aprakstu autors Lato Lapsa. Gan bērnībā, gan šobrīd viņš vasaras pavada Staiceles pagastā. *Sarunas par dzīvi* laikā uzzinājām, kā veidojies viņa rakstniecības ceļš, kā un kad top grāmatas par Latvijā prominentām personām un ka viņa aprakstāmo personāžu izvēlē nekad nebūs maestro Raimonda Paula.

Patlaban autoram top vairākas sabiedrībā diskusijas raisošas grāmatas. Viņš veido ceļojuma aprakstu un grāmatu par Japānu. Lai izprastu šajā valstī pieredzēto kultūru un tradīcijas, žurnālists par to daudz lasīja papildus. Lēnām top grāmata ar fotogrāfijām par latviešu strēlniekiem, kuru vidū bijis arī L. Lapsas vectēvs.

Tikšanās laikā rakstnieks atbildēja uz klātesošo jautājumiem gan par situāciju valstī un pasaulē, gan mākslīgā intelekta ienākšanu dzīvē, arī par gaidāmajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām un izvirzītajiem deputātu kandidātiem. Uz jautājumu, vai pats nevēlas iesaistīties politikā, skatnēja atbilde, ka viņš nejutoties tik kompetents, lai būtu Saeimas deputāts.

L. Lapsa daudz laika pavada rakstot, bet viņam atliek laiks arī pašam palasīt. Visiem klātesošajiem viņš ieteica izlasīt Herberta Frenka grāmatas *Kāpa* un *Kāpas mesija* un Džuzepe Tomazi di Lampedūzas romānu *Gepards*.

Anita STROKŠA,
Staiceles pilsētas bibliotēkas vadītāja
Intas MEISTERES foto

Publicista, žurnālista, vairāku ceļojumu aprakstu autora Lato Lapsas autogrāfu grāmatā saņem vīķiete Velta Ozola

Avots: Auseklis

Datums:03-05-2024

Daudzses bibliotēkā valda “Upes gars”

Līdz maija beigām Daudzses pagasta bibliotēkā valdīs “Upes gars”. Tāds nosaukums dots mākslinieces Kristīnes Kutepovas gleznu izstādei, kas atklāta aizvadītajā nedēļā.

IVETAS SKABAS
TEKSTS UN FOTO

KRISTĪNES GLEZNOTĀ Staburaga klints.

Izstādes atklāšana aizritēja sirsniģas sarunās, jo daudzsesiešiem Kristīne nav sveša. Te pagāja viņas bērnība.

Sarunās atklājās mākslinieces daudzpusība — viņa ir mācījusies dārzkopību un floristiku Bulduros, studējusi ekonomiku Rīgas Tehniskajā universitātē, strādājusi bankā. Izmēģinājusi spēkus dziedāšanā, piedalījies šovā “Dziesma manai paaudzei”, kad tas norisinājās Aizkrauklē. Veidojusi individuāla dizaina somas. Tā sacies ceļš uz mākslu. Bez priekšzināšanām iestājies un pabeigusi Latvijas Mākslas akadēmiju. Studiju laikā saņēmusi mecenātes Ināras Teterevas

stipendiju. Bijusi scenogrāfe Reizijas Kalniņas iestudētajai rokoperai “Lāčplēsis”, gleznotāja Dailes teātra koncertuzvedumam “Zvaigžņu zagļi”, spēkus iemēģinājusi arī uz skatuves Čehova Rīgas Krievu teātri — spēle izradē “Dzīves Dārgakmentiņi”.

Kristīne piedalās gan grupu, gan solo izstādēs. Viņas darbi aizceļojuši uz Norvēģiju un Zviedriju. Uz Daudzsi kopā ar Kristīni bija atbraucis viņas vīrs Artūrs Kutepovs, grupas “Labvēlīgais tips” ģitārists. Saņākušos viņš iepriecināja ar ģitārspēli.

MĀKSLINIECE KRISTĪNE KUTEPOVA (no kreisās) un Daudzses bibliotēkas vadītāja Ingūna Purakalne.

“Upes gars” ir katrā upē. Tam var būt arī cilvēka apveids. Kristīnes gleznās daudz ir violetās krāsas. Šo krāsu viņa sauc par savu “latviešu pelēko”. Ar violeto var visu vērst par labu, tā domā Kristīne. Viņas gleznā Staburaga klints ir violetā krāsā, Daugava kā Indijas Ganga — tirkiz-

zilā. Grūti šādu salikumu iedomāties, bet tāds ir Kristīnes redzējums. Citās gleznās pārsteiz filigrāni izziēmīte zāles stiebri, zaļās gārsas un košās neaizmirstulītes. “... daba mani ir iedvesmojusi tik ļoti, ka es vairs nespēju tai turēties pretī, un tā ir pāriecinoši ienākusi manās glez-

nās...” par saviem darbiem teikusi māksliniece. Ielūkojoties gleznās, tā arī ir.

Sanākušajiem interesants šķita gan Kristīnes stāstījums, gan arī darbi. Iespējams, nākamā tikšanās varētu izversties kā mākslas nodarbība. ♦

Avots: Staburags

Datums: 30-04-2024

ĢEDERTA ELIASA Jelgavas vēstures un mākslas muzeja galvenais krājuma glabātājs Alois Barševskis iepazīstina ar "Academia Petrina" pagalma vēstures liktočiem.

BIBLIOTEKĀRE

Dace svētku apmeklētājus iepazīstina ar dažādām zālēm, kuras var vākt jau pavasarī. Imunitātei noteikti noderēs dzērziens no egļu vai priežu skuļām, bet galbikšīšu tēja ir labs līdzeklis pret klepu un saaukstēšanos.

JELGAVAS PILSĒTAS BIBLIOTĒKAS pagalmā atrodas arī "Mākslu RŪME" – telpa, kur satiekas dažādas mākslas. "Prieks par mūsu kaimiņiem – bibliotēku, kur bez grāmatu izsniegšanas notiek visdažādākie pasākumi. Arī Sle Pagalma svētki ir ļoti jauka ideja. Es pati gan vairāk lasu digitālās grāmatas vai literatūru, kas saistīta ar manu nodarbošanos – mākslu, finansēm vai cīņun vingrošanu," saka "Mākslu RŪMES" saimniece Indra Zilberta.

Pagalma svētkos satiekas grāmatmiļi

Saulainā vasarīgā brīvdienā noskaņā Jelgavas pilsētas bibliotēkas pagalmā norisinājās Pagalma svētki. Mazākie pasākuma apmeklētāji ar aizrautību iesaistījās lielformāta spēļu spēlēšanā, kā arī izmēģināja locīt origami. Savukārt pieaugušie varēja aplūkot izstādi "Jelgavas grāmatizdevēji" un uzzināt "Academia Petrina" pagalma vēstures liktočus un noslēpumus Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzeja galvenā krājuma glabātāja Alda Barševska vadībā.

Lasa arī jaunā paaudzē

"Pagalma svētki ir kā Bibliotēkas nedēļas noslēgums. Gribam parādīt, ka bibliotēka ir atvērta un pieejama visiem. Lieliem un maziem apmeklētājiem šodien piedāvājam dažādas āra aktivitātes. Darbojas arī brīvais mikrofons, kur jebkurš var iejusties stāstnieka tēlā un dalīties savos atmiņu stāstos par bērniību un piedzīvojumiem Jelgavas pagalmos. Priecājamies par jauno paaudzi, kas citīgi izmanto bibliotēkas smiegtos pakalpojumus ikdienā. Lielu atsaucību guvis grāmatu maiņas punkts, kas darbojas mūsu telpās. Pēc kovida pandēmijas jūtam, ka bibliotēku apmeklē vairāk lasītāju, bet vienmēr jau var vēlēties vēl vairāk. Tas ir maldīgs priekšstats,

JELĒNA AR DĒLU VADIMU katru vakaru kopā lasa pasaku grāmatas latviešu un krievu valodā.

ka mūsdienu jaunieši un bērni ne-lasa grāmatas. Pie mums jaunieši iegriežas bieži. Viņi izvēlas populāru mūsdienu autoru darbus, grāmatas angļu valodā un iespēju lasīt digitāli." Zemgales Ziņām" stāsta Jelgavas pilsētas bibliotēkas direktore Lāsma Zariņa un piebilst, ka mājā Jelgavā norisināsies skalās lasīšanas sacensības, kurās piedalīsies reģiona labākie jaunie lasītāji.

Aizrauj pasakas un detektīvi

Svētkos darbojas stends "Lasītājs dāvina lasītājam", kurā ikviens varēja

atstāt, kā arī atrast un paņemt sev kādu noderīgu un interesantu grāmatu lasīšanai. Tā ir brīnišķīga iespēja tiem, kam grāmatas vairs nav nepieciešamas, dāvēt daudz interesantu brīžu citiem. Pie grāmatu stenda sastaptā Jelena ar dēlu Vadimu izvēlējusies sev sinonīmu vārdu, ko sen jau gribējusi iegūt savā īpašumā. Viņa stāsta, ka katru dienu vakarā pirms miega lasa dēlam priekšā grāmatu latviešu valodā un tad Vadims mammai priekšā – krievu valodā, jo tā ir ģimenes dzimtā valoda. "Vecākiem ir jārada piemērs bērniem un arī ikdienā daudz jālasa. Man patik biogrāfiskas grāmatas. Nesen sāku lasīt par gleznotāju Vincentu Villemu van Gogu. Grāmatas labāk pārku veikalā. Tās nav lētas, bet citreiz kafejnīcas apmeklējuma vietā labāk izvēlos nopirkt labu grāmatu," uzskata Jelēna. Otrklasnieku Vadimu vairāk interesē pasakas, komiksi un stāsti par ceļojumiem. Viņš arī pats sacerējis pasaku par bruņiniekiem. Vadima skolā – Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolā – ir jauka tradīcija, ka bērni uz bibliotēku var aiznest sev vairs nevajadzīgas grāmatas, lai tās noderētu citiem. Arī Nika, kurai ir 12 gadi, atnākusi izvēlēties grāmatu. "Vairāk grāmatas sanāk lasīt vasaras brīvlaikā, kad nav jāpilda skolas mājas darbi.

Man vislabāk patīk pusaudžu detektīvi, kur gribas ātrāk uzzināt, kā viss beigsies. Gadās arī tādas grāmatas, kas sākumā šķiet garlaicīgas, bet tikai vēlāk kļūst interesantas. Tad ir drusku sevi jāpiespiež, lai lasītu tālāk. Mani klasesbiedri arī labprāt lasa, un mēdzam pārrunāt, ko un cik katrs izlasījis," teic Nika. Viņas mamma Viktorija, kura strādā bibliotēkā, atzīst, ka bērniem noteikti pašiem jādod iespēja izvēlēties lasāmvielu, jo skolā obligātā literatūra ne vienmēr šķiet saistoša.

Atmiņas no senās Jelgavas pagalmiem

Novadpētniecības speciāliste Andra Poota iepazīstina sanākušos ar saistošajiem Jelgavas pagalmu tīrīšanas noteikumiem, kuri bija spēkā 1924. gadā. Tajos teikts, ka pagalmos nedrīkst būt bedres un padziļinājumi ar stāvošu ūdeni, bet ierīkot dēļu grīdu bez pilsētas valdes atļaujas ir aizliegts. Neturimi un mēsli jāievieto ar vāku aizslēdzamās ciešās kastēs, kas savlaicīgi jāaizvēd. Vasarā jāravē nezāles, bet ziemā pagalmiem jābūt attīrītiem no sniega un ledus. Jāteic, kas šis tas ir tīri atbilstošs arī mūsdienām. Aldis Barševskis dalās ar savām bērības atmiņām, kad viņš dzīvoja Svētes ielā Jelgavā: "Mēs sēta riko-

jām futbola mačus, bet blakus atradās kinoteātris "Jelgava", kur rādīja interesantas filmas par indiāņiem. Starp futbola spēlēm aizskrējām uz kasi pēc biļetēm, lai varētu noskatīties kādu filmu. Tā nu pagalma dzīvi sanāca apvienot ar sportu un kultūras baudīšanu."

Spīlētis atmiņas par savu bērības pagalmu ir arī bibliotēkas direktores vietniecei metodiskajā darbā Lindai Langenfeldtei: "Mana bērība pagāja rotaļās un spēlēs pagalmā, kas šodien atrodas pretī Jāņa Čakstes piemineklim. Toreiz tur tuvumā bija divas strūklakas, un mums kā bērniem nebija lielāka prieka kā ierāpīties iekšā un plūncīties pa ūdeni. Bez strūklakām pagalmā atceros puķu dobes un nojumītes ar soliņiem, kur atpūsties. Kad paaugos, kopā ar draudzenēm spēlēju basketbolu, jo netālu bija basketbola grozi. Ārā ar draugiem varējām pavadīt visu dienu un tikai vakarā pēc vecāku saucieniem devāmies mājās. Asākās izjūtas deva iespēja ielavīties tornī, kas bija apvīts ar visdažādākajiem noslēpumiem un šausmu stāstiem. Līdzīgas sajūtas pārņēma, kad uzkāpām mājās bērniņos, kur dzīvoja bāloži un sīkspārņi, vai mēģinājām ielūkoties pagrabos. Bērnu fantāzijai, kas tur varētu mitināties, nebija robežu." **IZ**

— Ingrida Neusa-Luca